

СУТНІСТЬ ТА ПЕРЕВАГИ ВАРТІСНО-ОРІЄНТОВАНОГО УПРАВЛІННЯ СУЧАСНИМ ПІДПРИЄМСТВОМ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

В матеріалах висвітлено актуальність та переваги вартісно-орієнтованого управління сучасним підприємством.

Ключові слова: ринкова ціна, вартість, ефективність, управління, підприємство, майно.

Abstract

The materials of the study show the relevance and advantages of value-oriented management of a modern enterprise.

Keywords: competitiveness, image, efficiency, management, enterprise, quality, competitors.

Важливість управління ринковою вартістю майна підприємства підкреслюють у своїх роботах з фінансового менеджменту І. Фішер, котрий стверджує, що максимізація вартості підприємства є найкращим прийомом розв'язання конфліктів інтересів між власниками, управліннями і кредиторами.

У працях Ф. Модільяні та М. Міллер сказано, що вартість підприємства залежить від суми грошових потоків, котрі можна одержати від володіння підприємством [1].

Різноманітні теоретичні дослідження в галузі менеджменту, спрямованого на вартість, стали підґрунтям практичного застосування концепції управління ринковою вартістю підприємства, актуальність котрої безперервно посилюється. Новизна вартісно-орієнтованого управління це розвиток мислення в напрямку аналізу діяльності підприємства, а саме перехід від бухгалтерської моделі до фінансової.

Вартісний підхід в управлінні в сучасних умовах господарювання реалізується шляхом застосування різних методів, що описуються системою відповідних показників.

Основними перевагами вартісно-орієнтованого менеджменту сучасного підприємства є те, що за своїм змістом він найбільш відповідає природним інтересам власників у збільшенні прибутків шляхом підвищення ефективності функціонування підприємства [2]. Такий підхід орієнтується на вартість, а також створює дієві важелі залучення інвестицій з метою майбутнього розвитку, що приводить до зростання його конкурентоспроможності й інвестиційної привабливості.

Вартісно-орієнтоване управління особливе тим, що цей метод дає можливість аналізувати й оцінювати результати діяльності підприємства з урахуванням всіх змін ділового середовища функціонування підприємства. Разом із тим таке управління не варто розглядати в контексті масштабів підприємства, адже, навіть підприємствам сфери середнього бізнесу з вузьким колом власників необхідна інтегрована система менеджменту, яка допоможе бізнесу забезпечити відповідний рівень конкурентоспроможності. Саме таку систему можна забезпечити шляхом застосування вартісних підходів, оскільки інвестиції забезпечують підприємству роль повноправного учасника зі створення вартості [3].

Основними труднощами у застосуванні вартісно-орієнтованого підходу є оцінювання ринкової вартості майна підприємства та пошук оптимального методу її визначення. Розробка заходів щодо підвищення вартості майна підприємства відбувається в рамках загальної фінансової стратегії підприємства. Фінансова стратегія є підсистемою комплексної стратегії підприємства, котра направлена на розвиток його фінансового й адміністративного потенціалу, зростання рівня фінансової стійкості та незалежності, поліпшення системи фінансового менеджменту та досягнення стратегічних фінансових цілей. Відомо, що впровадження стратегії управління вартістю майна підприємства дає можливість підприємству змінити підходи до управлінського обліку, використовуючи систему обліку за функціями та видами діяльності [4].

Така система дозволяє виокремити чинник вартості підприємства на кожному етапі ланцюга створення цінності та розподіляти накладні витрати відповідно до внесків конкретного чинника у формування вартості.

В межах вітчизняного ринку зацікавленість у вартісно-орієнтованому управлінні зводиться до теоретичного аналізу, не знаходячи масового практичного використання [5, 6]. Це пов'язано із тим, що необхідно подолати велику кількість перешкод, перш ніж перейняти успішний досвід зарубіжних підприємств відносно впровадження концепції вартісно-орієнтованого управління.

Отже, необхідним є формування цілісного бачення створення вартості підприємства, яке включатиме усі аспекти діяльності підприємства шляхом аналізу зовнішнього середовища (тенденцій в макроекономіці, становлення в галузі) та самого бізнесу (через призму аналізу фінансового стану, наявності ділової репутації, оцінювання якості роботи менеджменту, технологічних ризиків і рівня корпоративного управління). Розуміння та використання на практиці концепції вартісно-орієнтованого менеджменту є дуже важливим аспектом, що спонукає приділяти необхідну увагу аналізу фінансових чинників та будувати корпоративну культуру, де основною метою для кожного учасника бізнес-процесу, незалежно від ієрархії посад, є збільшення ринкової вартості майна підприємства.

Досвід світових підприємств-лідерів, котрі використовують на практиці вартісно-орієнтоване управління, свідчить, що його застосування може стати ефективним інструментом, котрий дозволить більш корисно використовувати фінансові ресурси підприємства та формувати підґрунтя для підвищення добробуту власників підприємства шляхом максимізації ринкової вартості його майна.

Для підприємств України упровадження системи вартісно-орієнтованого управління як основної концепції менеджменту не завжди дає очікуваний ефект. Причиною цьому є нівелювання підготовчої роботи, яка полягає у визначенні мети та шляхів впровадження вартісно-орієнтованого управління. З метою визначення основних етапів ефективного впровадження та застосування вартісно-орієнтованого управління, слід звернутися до праць провідних вітчизняних і зарубіжних вчених і практиків.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Кривов'язюк І. В. Економічна діагностика: навч. посіб. Вид. 2-ге. Київ: Центр учбової літератури, 2017. 456 с.
2. Основи ринкової економіки і підприємництва: підруч. для студ. вищ. навч. закл. - Ч. 2 / В. Є. Сафонова, В. Я. Бобров. - К.: ДП «Вид. дім «Персонал», 2017.- 530 с.
3. Управління вартістю підприємства : навчальний посібник [Електронний ресурс] / О. П. Полтініна. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2017. – 140 с.
4. Гордієнко Н.І. Теоретичні підходи до оцінки вартості бізнес. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. 2018. С.126-129.
5. І. В. Кривов'язюк Економічна сутність поняття "вартість підприємства" та детермінанти її зростання. економічна наука. Економіка та держава № 10/2020. С. 99-103.
6. Климаш Н.І. Економічна додана вартість (EVA) та її вплив на вартість підприємства. Актуальні проблеми використання потенціалу економіки країни: світовий досвід та вітчизняні реалії: матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції, 25 квітня 2020 р., м. Дніпро. Дніпро: ПДАБА, 2020. С. 115-117.

Адлер Оксана Олександрівна – кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри економіки підприємства та виробничого менеджменту, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця, oksana_adler1983@ukr.net.

Соловей Н.О. – магістрант групи МПОУ-23м, факультет менеджменту та інформаційної безпеки, Вінницький національний технічний університет, Вінниця.

O. Adler – PhD in Technical Science, Associate Professor of the Department of business economics and production management, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, oksana_adler1983@ukr.net.

N. Solovey – Department of Management and Information Security, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia.